

broj 16 / srpanj 1997.

RIJEČ

**Glasnik
Hrvatske
kulturne
zajednice**

WIESBADEN

Naslovnica:

1. Predsjednik Tuđman u Vukovaru, 8. lipnja 1997.
2. Dvorac Eltz prije rata
3. Dvorac Eltz nakon barbarskog razaranja

Riječ - Glasilo Hrvatske kulturne zajednice Wiesbaden
Wort - Mitteilungsblatt der Kroatischen Kulturgemeinschaft Wiesbaden e.V.

Izdavač / Hrvatska kulturna zajednica Wiesbaden e.V.
Herausgeber: Kroatische Kulturgemeinschaft Wiesbaden e.V.
Friedrichstr. 24
65185 Wiesbaden
Tel.: 06128 / 42483 i 0611 / 174148, fax: 06128 / 45856

Odgovara /
Verantwortlich: Biserka Andrijević.

Uredništvo / Biserka Andrijević, Edvin Bukulin, dr. Marija Orlović,
Redaktion: Ivo Andrijević i Željko Žigrić

Bankovni račun / Nassauische Sparkasse Wiesbaden
Bankverbindung: Kto.: 116 027 186
BLZ: 510 500 15

Članovima Hrvatske kulturne zajednice Wiesbaden i dragim prijateljima koji podupiru i prate rad naše udruge

Štovani i dragi prijatelji !

Ljeto kao da ove godine ne želi doći. Svibanj, lipanj pa i početak srpnja bili su izrazito hladni i kišoviti.

Možda je ovakvo sumorno vrijeme utjecalo i na uredništvo i suradnike "Riječi". Prilozi nikako da stignu iako su teme bile pravovremeno dogovorene. No središnji problem je premali broj urednika i suradnika kao i njihova zauzetost ostalim svakodnevnim poslovima i dužnostima. Tako se nažalost moramo oprostiti i od dr. Marije Orlović, koja zbog velike zaposlenosti nije više u mogućnosti surađivati u "Riječi". Mariji želimo od srca zahvaliti na njenom dosadašnjem trudu i zaželiti joj puno uspjeha u njenoj poslovnoj djelatnosti.

Uredništvo ne može a i ne bi željelo Marijin rad raspodijeliti međusobno, nego traži stalnog urednika koji bi zauzeo njeno mjesto a radovali bi se i svakom novom suradniku koji bi po svojim mogućnostima manje ili više redovito pisao za "Riječ". Nove ideje i novi način pisanja su dobrodošli, jer će obogatiti i osvjježiti sadržaj lista.

U ovom ljetnom broju donosimo kao i obično priloge o radu HKZ-a u protekla tri mjeseca, obavijesti o budućem programu, zanimljiv razgovor s gospodinom Draganom Matasom, prilog o jesenskom izboru za vijeće stranaca nedvojbeno posebno važnom za Hrvate u Wiesbadenu i njihove udruge, i druge dopise koji će, nadamo se, zanimati i zabaviti naše članove i prijatelje.

Naslovnici smo ovog puta uredili slikama iz Vukovara povodom dolaska Vlaka mira 8. lipnja, 1997, s uvažanim putnicima iz hrvatskog državnog vodstva na čelu s našim predsjednikom, dr. Franjom Tuđmanom. O tako značajnom događaju ne trebamo pisati u našem skromnom glasniku "Riječi", ali želimo iskazati našu veliku radost zbog simboličnog čina povratka Hrvatske na svoje istočne granice i u toj radosti se pridružiti cijelom hrvatskom narodu. Pridružujemo se i nadama mnogih prognanika u najskoriji povratak u koji su

sve ove duge godine tako nepokolebljivo vjerovali.

"Riječ" broj 16 je pred Vama. Priznajemo da nam dovršenje ovog izdanja donosi znatno olakšanje, jer smo u mislima već krenuli na odmor u domovinu u susret dragom hrvatskom kraju i prijateljima i rodbini koji nas željno očekuju. Zato svim članovima i prijateljima HKZ-a također želimo ugodan odmor i lijep provod.

Do viđenja na jesen !

Vaši:

Biserka Andrijević	06128 / 42483
Danica Tropšek	0611 / 461496
Marinko Bodrožić	0611 / 372359
Marijan Batinić	0611 / 372930
Josip Grbešić	0611 / 812871
Katarina Ott	0611 / 61775
Zvonko Oslaković	06722 / 64443
Juraj Štambuk	0611 / 86714
Ante Marinčić	0611 / 9450439

PISMA ČITATELJA

S prijateljima u " Lijepu našu " !

Dragi čitatelji,

razmišljajući što da napišem za " Riječ " v glave mi se zrodi ideja da ne bi bilo loše nešto napisati o predstojećem godišnjem odmoru i boravku u " Lijepoj našoj ". Vjerujem da ćete se složiti s konstatacijom da je najljepše doma i da svi skupa željno čekamo onaj ljetni mjesec ili dva da bi u krugu rodbine, kumova i prijatelja, negdje na Jadranu, pobjegli od " svagdašnje jadicovke ". Čovjek nije stroj, treba mu odmor i gdje će se najbolje odmoriti ako ne u svojoj zemlji ? O ljepotama naše zemlje ne treba posebno govoriti, poznate su mnogima ali moramo se zapitati jesu li dovoljno poznate našim radnim kolegama, Nijemcima, Španjolcima a zašto ne i Turcima? Imao sam prilike čuti kako talijanski i turski posloprimatelji temperamentno " uvjeravaju " svoje njemačke kolege kako su Italija i Turska najljepše zemlje na svijetu s najljepšim plažama i najnižim cijenama, a ako ne vjeruju neka

zajedno s njima pođu na godišnji odmor i to u njihove kuće. Morao sam odati priznanje talijanskim i turskim kolegama na uspješnoj promičbi njihove turističke ponude te sam zapitao sam sebe zar nebi i 400 000 Hrvata, koliko ih po nekim procjenama živi u Njemačkoj, moglo na sličan način vršiti turističku, gospodarsku, kulturnu i svaku drugu promičbu s konačnim ciljem: kako najbolje pomoći " Lijepoj našoj " ? S druge strane, mnogi bi Nijemci konačno shvatili da smo mi Hrvati a ne (kako nas mnogi iz neznanja još zovu) nekakvi " jugoslave ". S tim mislima želim svim čitateljima " Riječi " ugodan godišnji odmor u " Lijepoj našoj " i po mogućnosti u društvu njemačkih prijatelja.

Vaš Ivek Milčec.

P. S. Svima u društvu srdačan pozdrav.

Vi imate problem....

Na godišnjem odmoru, svatovima ili krstikama ste snimili (višesatni) video film. Ruku na srce, da li ste ikada odgledali cijeli film strpljivo do kraja?

Rodjaci i poznanici izbjegavaju Vaša "premiijerna" prikazivanja upravo zbog "maratonske" dužine i nedoradjenosti filmova....

Mi imamo rješenje !!!

Iz Vašeg "maratonskog" filma ćemo izabrati najljepše scene, te montirati film koji zajedno sa naslovima neće trajati dulje od 30-40 minuta.

Tako priredjen film ćete rado pogledati vise puta Vi i Vaši poznanici. Takav film možete s ponosom nekome i pokloniti !

Nazovite: Ing. Željko Žigrić Tel.: 06192/31766

Snimanje i montaža video-filmova - Fotografija - Digitalna fotografija

Razgovor:

DRAGAN MATAS

Kad se nešto rado radi onda nije teško

Danas vam u našoj stalnoj rubrici "Razgovori" imamo čast predstaviti našega do sada najmlađeg sugovornika, gospodina Dragana Matasa. Gospodin Matas je nama svima dobro poznat najprije kao predsjednik Hrvatske mladeži Wiesbadena, ali i kao tajnik HDZ - a ogranak Wiesbaden, kao član predsjedništva NK Hajduk i kao član Župskog vijeća.

Riječ: Gospodine Matas rođeni ste u bosanskoj Posavini. Kako to da se u vašem govoru naslućuje dalmatinsko narječje ?

Matas: Da, rođen sam u Posavini u Novom Selu u blizini Bosanskog Broda, otkud mi je i majka. Otac je iz Splita, pa se u našoj kući govorilo dalmatinski. Dalmatinci su, znate, uporni, čak i moja majka govori dalmatinski.

Riječ: Roditelji su vam iz dva sasvim različita hrvatska kraja. Volite li oba podjednako ili vam je jedan malo više prirastao srcu ?

Matas: U Posavini sam živio kod bake sve do moje devete godine i završio prva tri razreda osnovne škole, a potom sam otišao k roditeljima u Njemačku. Bilo je to prekratko razdoblje i bio sam premlad da bi se taj kraj za svagda urezao u moje srce, a osim toga baka i djed su se preselili u Slavoniju tako da Posavinu nisam više posjećivao. Iako sam kupio kuću u Bukovlju pored Slavenskog Broda, ipak nisam posebno vezan za jedan kraj, mene u stvari privlači Hrvatska i volim sve njene krajeve.

Riječ: Je li vam bilo teško kad ste kao devetogodišnji dječak došli u Njemačku ?

Matas: U početku je bilo teško, ustvari jako teško. Spomenuo sam već da sam živio kod

bake pa mi je po dolasku u Njemačku čak i vlastita majka bila strana, a da i ne govorim kako mi je bilo teško u sasvim novoj sredini, u novoj školi, s novim učiteljima, pa k svemu tome još i jezik koji nisam razumio. Njemački sam međutim vrlo brzo i dobro savladao, možda i predobro, danas se njime lakše služim nego hrvatskim. Bez problema sam završio prvo osnovnu školu, zatim srednju pa onda i višu trgovinsku školu da bih naposljetku izučio za industrijskog trgovca.

Riječ: Gospodine Matas, tek vam je 25 godina, a jedan ste od najaktivnijih mladih Hrvata u Wiesbadenu. Predsjednik ste Hrvatske mladeži Wiesbaden, tajnik HDZ-a Wiesbaden, član predsjedništva NK Hajduk iz Wiesbadena i član ste Župskog vijeća. Nije li to prenaporno za Vas i može li se kvalitetno raditi ako se preuzmu tolike obveze ?

Matas: Kad se nešto rado radi onda nije teško. Za mene je to kao neka vrsta hobija. Vidite, ja sam se već s osamnaest godina zauzimao za mlade i to u poduzeću u kojem sam bio na izobrazbi. Bio sam tada predsjednik zastupništva za mlade namještenike i mladež u izobrazbi i na taj način zastupao sam i štitio njihove interese. I ne bi vas trebalo čuditi što sam aktivan u toliko hrvatskih udruga. Sve te udruge djeluju i zalažu se za Hrvatsku i za naše ljude ovdje u Njemačkoj, svaka na svom određenom području. Njihov djelokrug rada je

vrlo širok, ali vodi istom cilju. Upravo ta raznolikost djelatnosti je meni veliki poticaj za kvalitetan rad.

Riječ: Kada i zašto ste osnovali udrugu Hrvatske mladeži ?

Matas: Hrvatsku mladež osnovali smo 1994 godine. Tada je već postojala Hrvatska kulturna zajednica, HDZ pa i Klub 1000, ali mi smo željeli jednu udrugu koja bi okupljala samo mladež i koja bi se osim humanitarnom radu posvetila i problemima mladih. Bilo je tada pokušaja da se od nas napravi Mladež HDZ-a, ali mi smo to odlučno odbili. Nama je itekako važna samostalnost u radu, a osim toga ne želi se svaki mladi čovjek baviti politikom i to treba poštivati. Da smo tada na to pristali vjerujem da bi izgubili mnoge članove. Mišljenja sam da ako se neki mladić ili djevojka žele baviti politikom to svakako mogu unutar neke stranke.

U početku smo naravno djelovali više humanitarno, nabavljali smo opremu za bolnice, dječje domove, vrtiće i sl. u Hrvatskoj, a sada smo se malo više posvetili mladim Hrvaticama i Hrvatima ovdje u Njemačkoj, naročito mladim prognanim Hrvatima iz Bosne i Hercegovine. Tako se sada zalažemo da se mladim bosanskohercegovačkim Hrvatima koji se nalaze u izobrazbi produži boravak u Njemačkoj i dozvoli da završe školovanje i steknu željeno zanimanje.

Drugo područje djelatnosti Hrvatske mladeži vidim u zbližavanju hrvatske i njemačke mladeži, suradnji mladih na međudržavnom nivou npr. razvijanje kontakata i prijateljstava mladih u Njemačkoj s mladima u Hrvatskoj, razmjena učenika i sl. U tom smjeru pokušavam djelovati unutar Junge Union čiji sam također član.

Osnivanje udruge je bilo itekako potrebno. Mladi u Wiesbadenu sada imaju jedno mjesto gdje se okupljaju, imamo vlastite prostorije koje smo dobili od grada i za koje smo se morali izboriti. Prilika je to za mlade ljude da djeluju, da budu kreativni, a važna je i spoznaja da mogu zatražiti pomoć ako im je potrebna. To mladom čovjeku daje osjećaj

odgovornosti i pripadnosti jednoj skupini što se nikako ne smije zanemariti.

Riječ: Ostane li pored tolikih aktivnosti vremena za privatni život ?

Matas: Naravno, ja sam tip čovjeka koji uvijek mora biti u pokretu. Uz ove moje obveze koje smo spomenuli bavim se još športom, redovito idem na tjelovježbu i na plivanje, a nađem dovoljno vremena i za izlaske i za djevojkicu.

Riječ: U studenom ove godine su izbori za Vijeće stranaca grada Wiesbadena. Vi ovako mlad, pun poleta bili bi odličan kandidat Hrvatske liste. Jeste li razmišljali o natjecanju za Hrvatsku listu odnosno za Vijeće stranaca ?

Matas: Moram iskreno priznati da jesam i da ću se rado kandidirati za Vijeće stranaca ukoliko me Hrvati u Wiesbadenu potvrde kao svoga kandidata.

Riječ: Što Vi možete ponuditi da bi ste zadobili povjerenje hrvatskog biračkog tijela ?

Matas: U Vijeću stranaca bi trebala biti osoba koja bi bila u stanju zastupati interese Hrvata u Wiesbadenu, koja bi imala sluha za sve njihove probleme, osoba koja bi znala, mogla, htjela i željela nešto pokrenuti i potaknuti i koja bi bila u stanju prodrijeti i probiti se kroz dominantnu tursku većinu. To je teško, ali nije nemoguće. Poznato je da je turska zajednica najjače zastupljena u Vijeću stranaca grada Wiesbadena i da ih je teško nadglasati. Usprkos toga ne treba posustati. Bilo bi dobro da imamo više hrvatskih predstavnika u Vijeću stranaca, a za to je jako važno da što veći broj Hrvata iziđe na izbore. Treba birati osobe u koje se ima povjerenja i koje će ih najbolje zastupati. Važno je također da se kandidiraju osobe koje ne bi tamo samo sjedile i ispunjavale prazno mjesto, već osobe koje će ozbiljno i odgovorno shvatiti zadaću koju su preuzele.

Iako sam mlad, imam već određena iskustva. Vjerujem da sam se ja dokazao, da je u mome

poduzeću, a isto tako i u hrvatskim udrugama poznato da sam u stanju riješiti neki problem i da ne odustajem lako. U slučaju da mi Hrvati ukažu povjerenje ja ću se u potpunosti zauzeti za sve Hrvatice, Hrvate i hrvatske udruge u Wiesbadenu.

Riječ: Na području grada Wiesbadena djeluje pet hrvatskih udruga. Postoji li dostatna međusobna suradnja ?

Matas: Mislim da je suradnja danas bolja nego što je bila prije, ali još uvijek nije besprijekorna. Nije to ni lako jer po naravi stvari svaka udruga gleda svoje interese, pa se i nehotice može dogoditi da se povrijede tuđi. Teško je npr. nešto zajednički prirediti, jer tu su uvijek prisutne različite želje, ideje i različiti interesi počev od financijskih do onih političke, kulturne ili neke druge naravi. Teško je sve to uskladiti, jedna udruga promiče zahtjevni kulturni program, druga želi više zabavni, a treća teži npr. financijskom uspjehu. Nije potrebno stvarati nagodbe pošto poto, suradnju provoditi na silu ili zbog nekakvog osjećaja obveze samo da bi se moglo kazati kako udruge u Wiesbadenu savršeno surađuju. Važno je da se svaka udruga unutar sebe može slobodno i stvaralački razvijati, da postoji međusobno razumijevanje i da se razvija demokratski duh.

Nažalost događa se da prilikom zajedničkog priređivanja nekih proslava dolazi do nedemokratskih odluka. Neke udruge ne žele ili ne znaju raditi demokratski, sasvim je nedopustivo da predsjednik ili jedan član odluče svojevolumeno i ne poštuju odluku većine. Ovdje ne mogu prešutjeti jedan događaj koji je mene osobno posebno pogodio. Radi se o prošlogodišnjoj proslavi Dana državnosti Republike Hrvatske koji smo mi mladi priređivali zajednički s HDZ-om. Radili smo zdušno i pomogli koliko god je trebalo ali o financijskom učinku nismo izvješteni. Na naše prosvjede HDZ se potpuno oglušio, do danas nismo saznali koliko se zaradilo i što je s novcem učinjeno. To su stvari zbog kojih se onda gubi volja za suradnjom. Suradnja - da, ali se ona mora zasnivati na zajedničkom

interesu, a ne provoditi na štetu jednog od sudionika.

Što se pak tiče razmjene iskustava i širenja obavijesti, tu jako dobro surađujemo. Ako netko radi na nekom projektu može računati na podršku i pomoć ostalih udruga. Spomenimo kao primjer ovaj projekt koji smo mi pokrenuli za mlade iz BiH. Dobili smo potpunu podršku i pomoć svih hrvatskih udruga u Wiesbadenu. Na tome treba graditi, tako treba raditi i dalje pa će suradnja svakim danom biti sve bolja.

Riječ: Često čujemo prigovore da u Wiesbadenu ima previše udruga i da to razbija jedinstvo Hrvata. Kako Vi gledate na to ?

Matas: Ja se s time ne slažem. Sve te udruge rade za dobrobit naše domovine i u interesu Hrvata u Wiesbadenu i tu uopće ne igra nikakvu ulogu djeluju li one na humanitarnom, kulturnom, političkom, športskom ili nekom drugom polju. Za nas Hrvate je u svakom slučaju bolje ako imamo što više udruga. To je pravo malo bogatstvo koje ćete teško naći u drugim njemačkim gradovima, pa bi Wiesbadenski Hrvati trebali biti ponosni na svoje udruge. Na taj se način može bolje graditi lobby za Hrvatsku, imamo veće mogućnosti utjecaja i možemo se bolje predstaviti kako nama samima tako i njemačkoj javnosti. Taj rad treba cijeniti jer to je dragovoljni rad koji iziskuje mnoga odricanja i mnogo slobodnoga vremena, a svi mi vrlo dobro znamo da ti angažirani Hrvati koji djeluju unutar udruga to rade dodatno uz svoj svakodnevni posao i da to nipošto nije lako. Možda bi se to na neki način trebalo moći nagraditi. Poznato mi je da je Republika Hrvatska dodjeljivala odličja zaslužnim Hrvatima u dijaspori. To je svakako plemenito zamišljeno, ali mjerila po kojima su se dijelila odličja svakako nisu zadovoljavajuća. Lako se može steći dojam da su se dijelila po stranačkoj pripadnosti, a ne po stvarnim zaslugama. Istina, vrlo je teško ustanoviti tko je najzaslužniji obzirom da su se mnogi Hrvati krajnje zauzeli za Hrvatsku kad je to bilo najpotrebnije. Ipak ovakvo vrednovanje

dovodi do demotivacije jer se stiče osjećaj nepravde. O tome je možda trebao brinuti Konzulat koji bolje poznaje stanje na terenu.

Riječ: Recite mi nešto o Vašim budućim planovima ? Namjeravate li osnovati obitelj i jeste li razmišljali o povratku u Hrvatsku ?

Matas: Svakako želim osnovati obitelj ! No još sam mlad i ne moram žuriti. O braku sam dosta razmišljao, velika mi je želja oženiti se Hrvaticom. Želim naravno i djecu, idealno bi bilo imati troje djece. Imam djevojku, Slavonku, ali veza je još mlada pa je preuranjeno govoriti o braku.

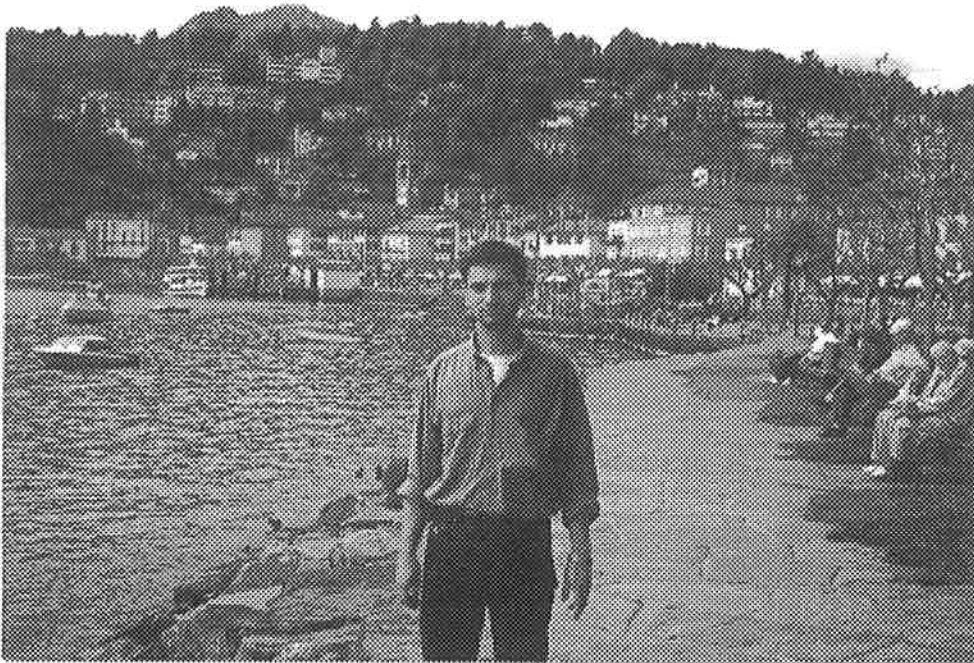
Razmišljao sam također o povratku u Hrvatsku. Želio bih se vratiti, vuče me nešto u domovinu. Znao, ja nikada nisam imao problema ovdje u Njemačkoj i ne mogu reći da sam ikada osjetio neku netrpeljivost Nijemaca prema meni, ili da mi je ovdje ružno i loše. Uvijek sam imao i još uvijek imam dosta njemačkih prijatelja, dobro se osjećam ovdje i sasvim pristojno živim, ali sam ipak stranac, koji to uvijek ostaje čak i u slučaju primanja državljanstva države u kojoj živi. Ne želim

cijeli život ostati stranac, želim živjeti u svojoj domovini. Osim toga hrvatski mentalitet mi mnogo više odgovara i više mi se sviđa od njemačkoga, a Hrvatska ima i sve prednosti jedne mediteranske zemlje.

Planiram se jednoga dana vratiti u domovinu, želim tamo sasvim normalno raditi i zaraditi za kruh, kako se to kod nas kaže. Ne težim nikakvom visokom standardu, ne moram voziti luksuzni auto ili posjedovati ni sam ne znam što. Želio bih sasvim normalno i skromno živjeti u vlastitoj domovini. Vjerujem da bi tamo bio sretniji i zadovoljniji. Zadovoljstvo i ispunjenost u životu je itekako važno, mnogi to danas zanemaruju misleći samo na materijalnu korist. U Hrvatskoj se živi kvalitetnije, možda ne bolje i bogatije nego u Njemačkoj, ali dobiva se na drugim vrijednostima.

Riječ: Gospodine Matas hvala na razgovoru. Želim Vam mnogo uspjeha i sreće na jesenskim izborima za Vijeće stranaca, a isto tako uspješno ostvarenje Vaših budućih planova.

Razgovor vodila: Biserka Andrijević

Dragan Matas u Asconi u Švicarskoj

Godišnja skupština Hrvatske kulturne zajednice Wiesbaden

Wiesbaden, Waldstr. 95, 9. ožujka 1997.

U nedjelju, 09. ožujka 1997. održana je u prostorijama Hrvatske katoličke misije u Wiesbadenu, u Waldstrasse 95, godišnja skupština naše udruge.

Predsjednica HKZ-a gospođa Biserka Andrijević izvijestila je o radu Zajednice u protekloj godini, a rizničarka Danica Tropšek podnijela je izvješće o stanju blagajne iz kojeg je na radost svih prisutnih proizišlo da se stanje blagajne tijekom 1996. u odnosu na 1995. godinu udvostručilo.

O svom radu u predsjedništvu i kako su ga oni doživjeli, kratko su izvijestili dopredsjednici HKZ-a gospoda Marinko Bodrožić i Marijan Batinić. Potom je uslijedio živ razgovor i diskusija.

Mnogi od prisutnih članova iskazali su zadovoljstvo radom HKZ-a, ali bilo je i kritike, što je u svakom slučaju potrebno i korisno. Tako su neki članovi zajednice mišljenja da je dio programa HKZ-a prezahtjevan i da bi trebalo više pažnje posvetiti ukusu i željama mnoštva. Svakako da će Uprava HKZ o tome

razmisliti i razgovarati, ali pritom se ne smije zaboraviti da je težište zajednice na kulturnom polju, pa je stoga njezina obveza uvrstiti u svoj program i zahtjevnije predstave, tim više što se baš hrvatski narod može podičiti vrlo bogatom kulturnom poviješću.

Na prijedlog gospođe Štambuk dogovoreno je kuglanje za članove HKZ. Kuglanje se održava jednom mjesečno, svake 3. subote u mjesecu, u 19 sati u kuglani Katoličke zajednice Maria Hilf, Platterstraße 5.

Nadalje, na poticaj gospođe Marije Crnčić zajednica želi osnovati folklornu skupinu za odrasle i mladež. Voditeljica grupe bila bi gospođa Gabrijela Fijala koja je na mnogobrojnim tečajevima u Hrvatskoj učila narodne plesove iz svih krajeva Hrvatske. Da bi folklorna skupina mogla početi radom potrebno je najmanje deset sudionika.

Rad skupštine protekao je u ugodnom ozračju i želji da Hrvatska kulturna zajednica i dalje nastavi plodonosnim radom. (BAn)

Mladi za mlade

Prema odluci ministara unutrašnjih poslova Savezne republike Njemačke u Wiesbadenu je otpočelo vraćanje izbjeglica i prognanika u Bosnu i Hercegovinu. Jedna od izuzetno pogođenih skupina je bosansko-hercegovačka mladež, djevojke i mladići koji su započeli ili su pri kraju nekog nauka ili srednjoškolskog obrazovanja. Poznato je da oni u većini slučajeva neće biti u mogućnosti nastaviti školu u Bosni i Hercegovini. Stoga je neophodno potrebno produženje njihovoga boravka (Duldung) ovdje u Wiesbadenu.

Hrvatska mladež je 19. ožujka 1997. uz potporu svih hrvatskih udruga u Wiesbadenu uputila apel njemačkim

strankama zastupljenim u gradskoj skupštini, uputivši ih na težinu situacije u kojoj se prognanici nalaze, naglasivši koliko je važno stjecanje stručnog obrazovanja osobito za ove mlade ljude.

Zadovoljni smo da su stranke imale sluha za ovu vrstu problematike i da je akcija u potpunosti uspjela. Ured za strance u Wiesbadenu danas već produžava boravak mladim prognanicima koji se nalaze u izobrazbi, a također i njihovim obiteljima.

O tome je pisao njemački tisak. Donosimo jedan od prilog iz Wiesbadener Kurier-a.

(BAn)

WIESBADENER KURIER

RHEIN MAIN PRESSE

WIESBADEN UND DIE REGION

Samstag/Sonntag, 21./22. Juni 1997

Zu Hause ohne Chance

Dragan Matas setzt sich für bosnische Azubis ein

WIESBADEN (ml) Goran (17) aus Bosnien lebt seit drei Jahren in Deutschland. Im September 1996 hat er eine Ausbildung zum Koch in einem Wiesbadener Hotel begonnen. Dem Jugendlichen macht die Arbeit Spaß, seine Ausbilder schätzen ihn. Doch möglicherweise kann Goran seine Lehre nicht beenden. Nach einem Erlaß des Hessischen Innenministeriums sind Azubis aus Bosnien und Herzegowina, die nach dem 26. Januar 1996 angefangen haben, von der Abschiebung bedroht.

Rund 300 junge Bosnier leben in Wiesbaden, einige haben bereits eine Abschiebungsandrohung erhalten. Das empfindet Dragan Matas, Vorsitzender des Kroatischen Jugendclubs in Wiesbaden, als untragbaren Zustand: „Diese jungen Leute haben keine Chance, ihre Ausbildung in Bosnien zu beenden“, ist er sich sicher. Der 25jährige, der schon seit 16 Jahren in Wiesbaden lebt, war selbst erst vor wenigen Wochen dort: „Es gibt keinen Strom, kein Wasser. Fast alle Häuser sind zerstört, natürlich existieren auch keine Firmen.“

„Es fließt soviel Geld in den Wie-

deraufbau, aber wenn die jungen Leute keine Qualifikation haben, ist er gefährdet“, befürchtet Matas. „Sie können schließlich nicht alle die Straße kehren.“ Gut ausgebildete Menschen seien jedoch genau das, was in Zukunft gebraucht werde.

Gemeinsam mit anderen kroatischen Vereinen hat der Jugendclub im März dieses Jahres Briefe an alle im Landtag vertretenen Fraktionen geschickt und sie darin auf das Problem aufmerksam gemacht. Die Reaktionen waren durch alle Parteien hinweg positiv. Doch zuständig für eine Änderung des Erlasses ist das Hessische Innenministerium. Und das hat bisher nur in einem für Matas sehr enttäuschenden Schreiben auf die bestehende Regelung hingewiesen. Eine Antwort von Bundesinnenminister Manfred Kanther steht noch aus. Die kroatischen Vereine kämpfen darum, daß auch das Bleiberecht der Familien der oft minderjährigen Azubis verlängert wird.

Jetzt versucht Matas, mehr Öffentlichkeit für sein Anliegen zu schaffen. Aufgeben will er auf keinen Fall. Doch die Zeit drängt.

M o s t

Utorak, 8. 4. 1997. Pet dana do lokalnih izbora. HDZ organizira besplatni prijevoz s Dugog otoka do Mosta i natrag. Most treba biti svečano pušten u promet. Doći će i predsjednik Tuđman. Tamo će biti ića i pića pa ne treba ništa sa sobom nositi.

Ustadoh u 10.00 sati. Rekoše mi da brod odlazi u 11.00. Sjedoh u auto i odoh na trajekt. Međutim kad dođoh na Zaglav, to ne bijaše trajekt već putnički brod Lara. Parkirah auto i ukrcah se na brod. Tako ću i do Moasta trebati ići gradskim autobusom. Mnogi gradski i prigradski autobusi usmjereni su na Most. Brod pun Hadezeovaca. Nastaju naravno odmah diskusije. Čini mi se da se pri tome sasvim dobro držim.

Oko podne stigismo u Zadar. Gradskim se autobusom prebacismo do autobusnog kolodvora. Tu nastaje čekanje. A ima ih koji čekaju. Međutim ja ogladnjeh. U obližnjem kiosku kupih jedan dobar sendvič. Doista mi je utažio glad, ali ako gozba na Mostu bude dobra, naći će se mjesta i za nju.

Stigismo na Most. Opet čekanje. Sa mnom je i Drago Ćuc iz Žmana. Kako kaže i on Hadezeovac. I on me pomalo provocira "kao onaj koji je na vlasti" iako on nema veze s vlašću, ali eto, njegova je stranka na vlasti. Vrijeme je prekrasno - tiho, vedro, proljetno ranoposlijepodne. Tek blagi povjetarac osvježuje zrak a sunce punim sjajem sjaji i ugodno grije. Tada do jučer je puhala vrlo neugodna hladna bura.

- Pretoplo sam se obukao za ovo vrijeme.

- Čekaj dok se sunce malo ne nagne. Vidjet ćeš da će ti tada tvoj kaput dobro doći.

Odlazimo u obilazak Mosta. Prelazimo preko njega polako šećući. Još nema gužve. Ova tisuća, ili dvije, ljudi se gubi na relativno velikom prostoru.

Na Mostu se vojska postrojava. Tu su predstavnici mnogobrojnih brigada. Fotografiram šibensku, privukao mi je na se pažnju njihov stijeg s upadljivim likom Mihovila arkanđela s hrvatskim grbom na štitu. Koliko je dug Most toliki je počasni zbor vojnika. Gledam ih sa simpatijama, taja nije to ona esemblevska vojska koja mi je iz vlastitog iskustva, pred gotovo četrdeset godina!, ostala u lošoj uspomeni. Ovo znakovlje prepoznajem kao svoje. I kad su se vojnici uspjeli poredati u savršeni niz, tada se preko razglasa čuje zapovijed da se razidu s napomenom da se za dva sata trebaju ponovno poredati. Bila je to dakle samo vježba. Predsjednik će prema tome doći za više od dva sata. Do kraja svečanosti ima dalkle još barem tri sata a mi se nalazimo na Mostu već jedan sat. Lijepo.

Nameće mi se i razmišljanje o simbolici mosta. I ne samo mosta nego i radnja u svezi s mostom. Most uvijek spaja. On spaja ljude između kojih se nalazi neki jaz, neki ponor. Uvijek su ljudi nastojali premošćivati ponore. Č. su se pokazali kao dobri rušitelji onoga što spaja. Oni takve spojnice ruše temeljito. Do temelja. Eno, vidi onaj stari Most nekoliko stotina metara tamo prema istoku. Srušen je do temelja. I dublje!

Dok tako nekako razmišljam šećući Mostom, iz mojega me snatrenja probudi užasna tutnjava. Što se to zbiva? To zrakoplovci vježbaju sa svojim mlažnjacima niski let. Protutnjili su mi iznad glave

sedan metrov. Bubnjići mi pukoše...

- Kakva je to simbolika? pomislih. Bilo bi bolje i efektnije da su proletjeli sedam metara ispod mosta.

I sjetih se Ramsteina i one tragedije s onim američkim zrakoplovima koji su također pokazivali svoje vještine.

Stigosmo tako na sjeverni, velebitski kraj Mosta. Tu na glavi mosta s istočne strane napravljena je velika pozornica s koje će za nešto više od dva sata predsjednik okupljenom mnoštvu govoriti o novim pobjedama. Za sada se na pozornici izmjenjuju pjevači i svirci različitih sastava i pokušavaju dugočasnu prazninu ispuniti dmomljubnim arijama.

Iza pozornice velika baraka i ispred nje jedan maraskin kamion s velikom bačvom. U bačvi vino. Toči se. Stadoh u red. Baš kad ja dođoh na red, vina nesta. Ima li i tu neke simbolike, pomislih, ali

- Nije meni do vina, rekoh, ja tražim bilo kakvo piće jer sam žedan. Ima li negdje vode?

Pokazali su mi da tamo malo dalje ima cisterna s vodom. Odoh tamo i napih se vode.

Ispred barake su bili stavljeni u niz stolovi. Na stolovima kartoni i u njima pecivo. Ljudi su uzimali pecivo i k tome su dobivali dvije srdele s gradela. A ja se sjetih kako je Isus u pustinji nahranio pet tisuća muškaraca i još više žena i djece s dvije ribe i tri hljepčića.

Krenusmo opet prema južnoj strani Mosta. Polako, taja imamo vremena. Razgledamo most u detalje. Čini nam se da je ovo djelo naših pontifexa (mostograditelja) dobro. I opet mi pada na pamet jedna usporedba: kakav narod, takva mostogradnja.

Gore visoko, visoko mlati zrak jedan helikopter. Iz njega iskoči padobranac. Na nozi mu, tako izgleda, privezana hrvatska zastava. On kruži i na taj način opiše nevidljivu navojnicu i spusti se nasred Mosta. I on ovaj put za vježbu.

Zaustavimo se tako negdje na sredini Mosta. Sjednem na zid koji dijeli istočnu od zmorešnje trake mosta. Vojnici se ponovno razmještaju u nizove. Pristupi mi jedan i pita me, jesam li ja taj i taj iz Zagreba. Naravno da nisam, ali eto novog slučaja, da me netko pita jesam li ja netko koji nisam. Ljudi međutim u sve gušćim i sve većim skupinama prelaze na burnju stranu mosta. Onda i ja ugledam nekoga meni poznatoga.

- Hej! kliknuh.

Čovjek stane, ja mu prilazim i već sumnjam u svoju moć prepoznavanja ljudi.

- Jeste li Vi Ivan Crnčić iz Wiesbadena, rekoh iako sam znao da sam se prevario.

- Ne, ja sam fra Leon iz Kraja na Pašmanu.

- Ah. Ja sam nekada bio kod Trećoredaca pa se opet nekako znamo.

Sve više se ljudi skuplja. Bit će problema kad završi svečanost. Kad dest tisuća ljudi navali na deset autobusa, onda nikad kraja ulaženju. Moj suputnik Drago predlaže da se približimo japršnjem kraju Mosta. Stigavši na kraj Mosta vidjeh jedan pjevački zbor koji se sprema pozdraviti predsjednika koji

tuda ima proći. Zborovađa je jedna časna sestra. Sestra Aurelina. Ona vodi zbor župe sv. Ivana u Zadru. Tamo sam ja pred ravnih trideset godina vodio zbor. Fotografiram ih. Opazi to sestra i prepozna me. Prilazi mi, čestita mi Uskrs i poljubi me. To će isto i sat kasnije i predsjedniku učinit.

Međutim nas predstavnici redarstva tjeraju odatle. Kažu da trebamo dalje, ili tamo prema Velebitu na buru, ili tamo prema Zadru na japrk (za Žmance je japrk ona strana svijeta gdje se nalazi Afrika). Budući da smo se od glavnog zbivanja svečanosti već udaljili za cijelu dužinu Mosta, to nam se itenzitet nešeg sudioništva u svečanosti ne će bitno promijeniti ako se još malo povučemo na japrk.

Sunce se već malo nagnulo. Povjetarac se pretvori u vjetar i postaje sve hladniji. Zemlja i more su još hladni pa je zima ako sunce više nije visoko. Sad je moja zimska oprema došla potpuno do izražaja. U mom dugom, toplom, zimskom kaputu bilo mi je baš ugodno na friškoj velebitskoj ariji.

Ljudi ugledaše na zmorac tri točke. Točke se svakim časkom povećavahu i uskoro se začu tutnjava motora a malo kasnije i mlaćenje zraka. Dva se helikoptera spuste kod burnjeg kraja mosta a jedan u našoj neposrednoj blizini. Naravno, predsjednik je izašao iz helikoptera kod pozornice. Od govora mi na južnjem kraju mosta ništa ne čujemo. Ovdje nisu postavili zvučnike, iako i ovdje ima dosta ljudi. I tada se opet tamo na zmorac u smjeru Paga pokaza šest točaka koje se naglo povećavahu. Protutnješe iznad glava onih koji su bili na sredini Mosta. - Svi moćnici svijeta hoće silnom bukom utjerati respekt u kosti prijatelju i neprijatelju. Kao da hoće imitirati bogove iz mitologije. Među njima su gromovnici, zvali se oni Perun, Wotan ili Zeus, svejedno, bili glavni bogovi. Tko može jače grmjeti, taj je jači, taj je veći.

Svečanost se približava svome kraju. Vidimo, svijet ide prema nama. Naprijed zastave a zatim predsjednik sa svojom svitom. Tu je i moj školski drug Ivan Pređa, zadarski pontifex. On zaziva Božji blagoslov na Most i na sve one koji će preko njega prelaziti da bi se sreli s ljudima koje Ždrijelo dijeli i tako bili sretni. Sretan je onaj tko sretno čovjeka.

Moj suputnik i ja krenusmo žurno prema autobusi- ma udaljenima tisuću koraka. Uspjeli smo se u prvoga ukrcati.

Do odlaska mog plovećeg mosta za otok ima još jedan sat. Skočih malo do mojih fratara u Sv. Mihovil. Tu su mi dali večerati. Hvala im. Fra Vinko mi poslije u šali reče da sam mu pojeo večeru. Hvala i njemu.

Brzo prođe jedna ura vrimenta. Krenuh na ploveći most (trajekt). Izašavši na ulicu ugledah ispred sebe meni poznatog čovjeka. Sustigoh ga.

- Ivan Aralica, rekoh.

- Da. Pruža mi ruku i očima pita - tko si?

- Mi smo se pred dvije ili tri godine susreli u Frankfurtu. Tada sam Vas pitao, kako ste to u svom romanu "Graditelj svratišta" našli rasplet upravo u Žmanu. Tada ste mi dali sasvim nezadovoljavajući odgovor. Za zadovoljavajući nema ni sada vremena. Za koju minutu mi odlazi trajekt.

- Drugi put.

- Da, drugi put. Bog.

- Bog.

Požurih na brod. Vođa puta stoji na rampi i napeto

gleda idu li oni kojih još nema.

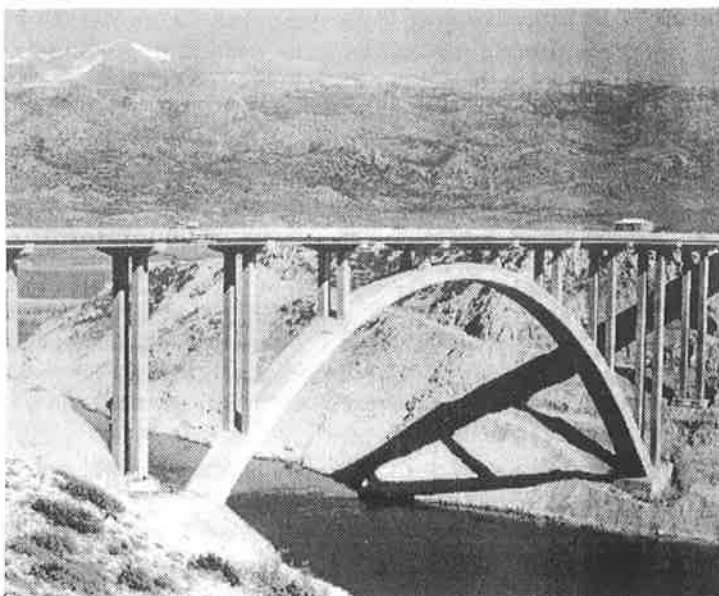
- Ti do ponoći ne će stići, rekoh. Njih bi trebalo čekati, ili bi se trajekt morao vratiti po njih. Krenuli smo točno u određeno vrijeme u 20:00 sati. Je li se trajekt po njih vraćao, to mi nije poznato.

Svrha mog odlaska na Most nije bila napisati ovakvu subjektivnu reportažu, nego na temelju dojmova i inspiracija koje mi pri tome dođu, napisati jedan apel cijeloj hrvatskoj javnosti, da se jednako treba založiti i za gradnju stotinu malih pouzdanih mostova za stotinu naših nastanjenih otoka. To su trajekti. Mostarina treba biti jednaka kao i za stotine drugih mostova po Hrvatskoj - mostarine, tj. putne karte nema. Trajekti imaju ulogu mosta, pa zbog toga voze tako, da se može ići na svečanost puštanja u promet Mosta ili na neki večernji koncert ili nešto treće i nakon toga vratiti se na otok, tj. trajekti voze više puta danju i noću. Trajekti se financiraju iz istog fonda kao i svi mostovi po Hrvatskoj. O subvencioniranju trajekata se može govoriti jedino ako se govori i o subvencioniranju na pr. Mosta slobode u Zagrebu. Koliko Zagrepčani plaćaju prijelaz preko Mosta slobode, toliko bi otočani i njihovi posjetitelji trebali plaćati trajekte. Zamislite Zagrepčane koji svaki put kad prijeđu Savu plaćaju 35 Kn mostarine. Upravo to i još više od toga se traži od otočana.

Bez svega toga i mnogočega drugoga (škole, bolnice, oslobađanje od poreza itd.) ne će biti moguće zadržati još ono malo ljudi na otocima a kamo li ponovno napučiti otoke. Uz ovakve uvjete kakvi su sada, živjeti na otocima je barem za četvrtinu skuplje nago na kopnu. Na ovaj način kako hrvatske vlasti do sada vode otočnu politiku, otoci će vrlo brzo još više opustjeti. Ostat će samo oni kojima nije uspješno nešto drugo naći i oni koji svjesno traže usamljenost. Ako bismo latinsku riječ za otok "insula" preveli doslovno na hrvatski, onda bismo to mogli riječju "usamljena" (zemlja) učiniti. Od te riječi dolaze onda sve one riječi koje imaju veze s "izolacijom". Od te iste riječi dolazi i njemačka riječ za otok - die Insel.

Na hrvatskom se moj otok zove Dugi otok. Na latinskom su taj otok u srednjem vijeku zvali "Insula magna", što doslovno znači "Velika usamljen(ic)a". Pravo su govorili!

Edvin Bukulin

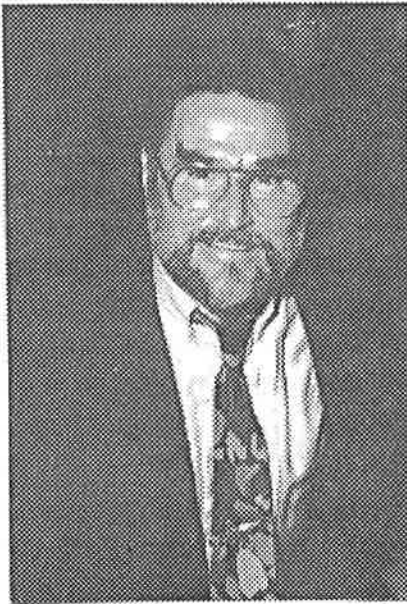
Novi Maslenički most

In Memoriam

Toni Damjanović

(1942 - 1997)

Među nama više nema Tonija Damjanovića. Preminuo je 16. svibnja 1997. tragičnom smrću i ostavio nas zatečene i zbunjene. Mnogi od nas se bore s osjećajem da se dogodilo nešto što se nikako nije smjelo dogoditi. Mogli smo sebi puno toga predočiti, ali ne da nas Toni napusti zauvijek i to na ovakav način.

Upoznala sam Tonija Damjanovića kao i mnogi drugi Hrvati i Hrvatice u Wiesbadenu u vrijeme kada nas je domovina trebala. Svi smo se tada nalazili u akcijama pomoći, a Toni je bio onaj koji nam je nesebično i velikodušno pomagao ondje gdje smo bili potpuno nevični - u pripremi i odvijanju prijevoza. Nije trebalo puno riječi, nije trebalo moliti ili kumiti - Toni je samo pitao za "fakte" a za sve ostalo se sam pobrinuo.

Za mene je Toni bio oličenje vitalnosti, životne radosti, susretljivosti i neslomljivosti. Njegov energičan osjećaj za pravdu, njegov siloviti izljev ljutnje u susretu s nepravdom, njegovo duboko i angažirano suosjećanje s ljudskom nevoljom, njegova nesebična pomoć, njegova nepokolebljivost i borba sa svime što život donosi, njegova dosljednost u slijeđenju cilja - osobnog, poslovnog i ljudskog - sve je to bio Toni Damjanović.

On je popunjavao onaj prostor među Hrvaticama i Hrvatima u Wiesbadenu iz kojeg je izviralala dinamika i stvaranje.

Toni Damjanović je u svakom smislu bio plemenit..

Za sve nas je, međutim, Toni Damjanović bio nedvojbeno prepoznatljiv u svojoj ljubavi prema domovini i prema svojoj rodnoj Korčuli. U tome je on u svakom pogledu bio "naš".

A u svojoj ljubavi prema moru je Toni bio poseban. More je bilo njegova životna snaga.

Toni će nam nedostajati.

Vječna mu slava i mir !

Dr. Marija Orlović

Kroz Bosnu i Hercegovinu

Četvrtak, 29. svibnja 1997.

Točno u 16 sati slijecemo u splitsku zračnu luku. Susret svih sudionika i službeni početak studijskog putovanja kroz Bosnu i Hercegovinu u organizaciji njemačkog Caritasa zakazan je za 17 sati na autobusnom kolodvoru u Splitu. Ugodno sam iznenađena činjenicom da smo svi stigli na vrijeme, nas dvadesetoro socijalnih djelatnika s područja cijele Njemačke. Imamo još malo vremena za međusobno pozdravljanje i raspitivanje kako je tko putovao do Splita. Upoznajemo se s našim vozačem Ilijom, dopadljivim i susretljivim Hercegovcem. Točno u 17 sati krećemo magistralnom cestom uz more preko Makarske i Metkovića u Hercegovinu. Oko 21 sat navečer stižemo u Čapljinu, naš prvi cilj u Bosni i Hercegovini.

Petak, 30. svibnja 1997.

Dan je državnosti Republike Hrvatske koji je naravno i ovdje blagdan, ali - iznimno - radni dan za naše domaćine i nas. Današnji program je već u potpunosti dogovoren. U 9 sati susrećemo se s gospođom Marom Jurković, pročelnicom za prosvjetu, zdravstvo i socijalnu skrb te sa socijalnim djelatnicima iz Čapljine, Ljubuškog, Širokog Brijega, Posušja i Gruda. Poslije objeda idemo u Stolac, razgovarati ćemo s komunalnim političarima i razgledati grad. Navečer nas je gospodin Krunoslav Kordić, gradonačelnik Čapljine pozvao na koncert Ferdinanda Zovka koji se priređivao u čast Dana državnosti.

Saznajemo da na području Čapljine i Stolca živi samo mali broj Muslimana iako ih je prije rata ovdje bilo mnogo. Sukoba između HVO-a i armije BiH ovdje nije bilo, ali Muslimani su zajedno sa svojom vojskom napustili ova područja. Otvoreno nam se kaže da njihov

povratak zbog neriješenih pitanja u Federaciji nije moguć, a nije ni poželjan dok se stanje ne popravi. U njihovim kućama žive sada hrvatski prognanici iz istočne Hercegovine i srednje Bosne najviše iz Nevesinja, Zenice, Kaknja, Travnika i Konjica, a dio prognanika živi u skupnim smještajima. Stolac sebe gleda kao branik koji štiti od prodora Bošnjaka i bosanskih Srba na more i kao krajnu istočnu granicu bosanskohercegovačkih Hrvata. Zbog ovakvog stava općine Stolac i Čapljina su pod embargom svjetske zajednice pa ne dobivaju nikakvu pomoć što dodatno otežava stanje prognanika. Ipak najveći je problem nezaposlenost. Gospodarsko stanje je jako teško, proizvodnja je gotovo zamrla, tvornice i industrijski pogoni su ili sasvim uništeni ili pak rade samo s 10 do 20 % kapaciteta. Šteta, jer ovi su krajevi zbog svoje blage klime i bogatstva vodom vrlo plodni. Tu protiču četiri rijeke: Neretva, Trebižat, Bregava i Krupa. Urod je moguć po pet puta godišnje pa to područje s pravom nazivaju malom Kalifornijom.

Subota, 31. svibnja 1997.

Mislim da nema gorega nego popiti kavu na brzinu, ali žuri nam se, moramo već u 10 sati biti u Mostaru. Stižemo na vrijeme pred mostarsku katedralu. Ta moderna, ružna građevina stara svega 15 godina vrlo je oštećena, tijekom rata na nju je palo oko 300 granata. Usprkos jakim oštećenjima mogu si predstaviti kako je izgledala prije rata i moram ustvrditi da nije mogla bit lijepa. Razlog mi objašnjavaju don Ivan Vukšić i don Krešo Puljić, direktor Caritasa mostarske biskupije. Obzirom da se katedrala nalazi u blizini partizanskog groblja nije smjela biti viša od 25 m tako da ne bi nadvisila spomenik na groblju.

Iz tog razloga se nije mogao izgraditi zvonik, abilo je i drugih teškoća pa i problema oko dobivanja građevinske dozvole.

Slušam don Ivana koji nam priča o situaciji u Mostaru prije, za vrijeme i poslije rata. "Mi u zapadnoj Hercegovini nismo voljeli Mostar" te riječi dona Ivana podsjetile su me na 1991. godinu kada sam sa skupinom Hercegovaca sjedila u jednom hrvatskom restoranu u Ruedesheimu i kad su mi oni kazali da će se oni braniti, ali neće braniti Mostar. Pitala sam se tada zašto, a danas sam saznala razlog. "Mostar je bio pravi jugoslavenski grad" pojašnjava don Ivan. Tu se je planski naseljavalo Muslimane i Srbe, bio je to grad sa najvećim postotkom mješanih brakova (25%) u Bosni i Hercegovini. Ali Hrvati su ipak branili Mostar, ne jednom nego dva puta, kako zbog njene velike strateške važnosti, tako i zbog kulturnog i gospodarskog značenja posjedovanja barem jednog velikog grada u BiH kao upravnog središta hrvatskoga stanovništva.

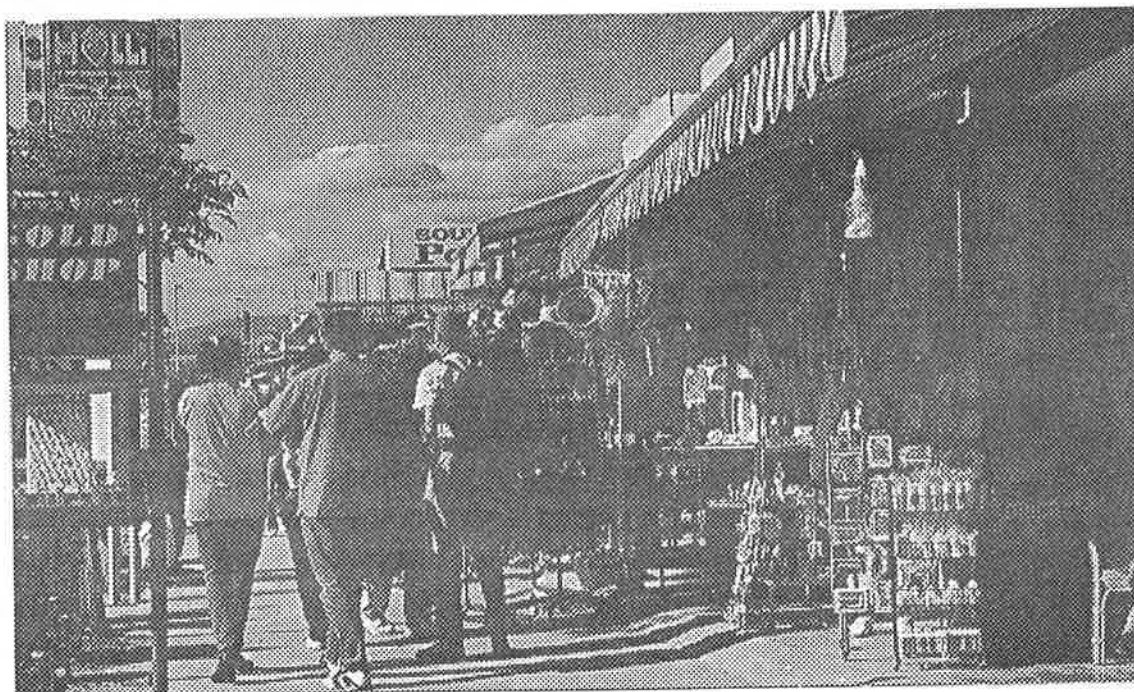
Don Krešo nas vodi u obilazak grada. Stižemo u centar. Zgrade uz lijevu i desnu obalu Neretve gotovo su potpuno porušene. U blizini hotela Ero zastajemo na jednom zemljištu usred kojeg je zabijen veliki drveni križ. Na tom je mjestu predviđena je izgradnja nove crkve.

Bilo je jakih protesta s muslimanske strane, kaže nam don Krešo, pošto se ovo područje nalazi pod međunarodnom arbitražom. Nadovezuje da popuštanja neće biti, da će uporno ustrajati i pokazujući na križ kaže: "Ovo je naš mrginj (međa)! Sada je vrijeme kad se zabijaju mrginji, svijet samo čeka da ih mi postavimo pa da se konačno riješi pitanje Bosne. Ako sada nećemo zabijati mrginje onda nećemo opstati." Kaže nam da je u Bosni i Hercegovini ostalo još svega 8% Hrvata i da bi ta činjenica trebala zabrinuti svakog Hrvata a napose one bosanskohercegovačke.

Idemo dalje provizornim mostom, podignutim na mjestu gdje je prije stari most podsjećao na negdašnju vjekovnu tursku vlast, u istočni dio Mostara. Mnogobrojni kafići i trgovine su najprije i najbolje obnovljeni. Prolazim pored tržnice i ugledavši trešnje, zastajem. Na upit mogu li platiti kunama dobivam ljutiti odgovor: "Kakve kune ! Ništa za kune !"

Jedan grad - dva platežna sredstva, dvije vrste registarskih tablica, dva odvojena dijela odsječena bistrom i ledenom Neretvom kao britkim mačem, to je ovdje svakidašnjica.

Na povratku posjećujemo Međugorje koje nije stradalo u ratu i u kojeg unatoč otežanih prilika svakodnevno pristižu mnogobrojni hodočasnici iz cijeloga svijeta.

Središnja ulica u Međugorju

Prilikom povratka u Čaplinu u ranim večernjim satima obilazimo još dva skupna izbjeglička smještaja, jedan u negdašnjoj psihijatrijskoj bolnici, a drugi u vagonском naselju. Bijedna slika. Prognanici žive na uskom i skućenom prostoru već punih 5 godina. Imali su strpljenja dok je trajao rat, ali ova neizvjesnost kojoj nikako da sagledaju kraja postaje za njih neizdržljiva. Najradije bi se vratili kući ali ne znaju što ih tamo čeka. Pričaju nam da gradsko poglavarstvo pokušava utjecati na njih da se u rujanskim izborima opredijele za Čaplinu kao mjesto u kojem bi željeli ostati.

Nedjelja, 01. lipnja 1997.

Konačno sam mogla malo duže spavati. Putujemo u Sarajevo, ali danas se kretalo nešto kasnije. Naš put vodi dolinom Neretve. Ubrzo nakon Mostara ulazimo u područja koja kontroliraju Bošnjaci-Muslimani. Prolazimo pored potpuno uništenih i zapuštenih Hepokovih plantaža. Slijedi Bijelo Polje u kojem su gotovo sve kuće spaljene, a katolička crkva porušena je do temelja. Danas ovdje ne živi niti jedan Hrvat. Slike razaranja i napuštenosti izmjenjuju se s prekrasnim krajolicima prožetim žarkom crvenom bojom makova uz cestu, plavetnilom Neretve i strmim obroncima brda uz nju. Zadivljena ljepotom prirode, vječnom i neuništivom, netaknutom ratnim strahotama, pomalo se opuštam i na trenutak zaboravljam razaranja i pustoš.

Stajemo u Jablanici gdje ćemo objedovati, naravno janjetinu s ražnja, ali nemam pravog teka. Put nastavljamo preko Ostrošca, Konjica, Ovčara, Podorašca i Bradina, te prolazimo kroz tunnel ispod Ivan planine. Napuštamo Hercegovinu i ulazimo u Bosnu.

U Sarajevo smo stigli u 17 sati. U naselju Dobrinja nas je dočekaio i ugostio fra Mirko Majdandžić sa svojim župljanima.

Ponedjeljak, 2. lipnja 1997.

Dan nam je danas počeo vrlo značajnim susretom. Primio nas je kardinal Vinko Puljić, biskup vrhbosanski. Pričao nam je o ratnim

strahotama, o tome kako je Sarajevo za vrijeme rata bilo pravi koncentracioni logor. Poslijeratno Sarajevo pruža danas sasvim novu sliku. Stanovništvo se jako izmijenilo, samo svaki četvrti stanovnik grada je i predratni stanovnik. Mnogo Hrvata je napustilo Sarajevo, tako da ih danas ima svega oko 28000. Kardinal Puljić naglašava potrebu buđenja svijesti o ljubavi prema zavičaju, ističe kako se ne bi smjelo olako odreći svoga ognjišta, svojih svetišta, grobova svojih pradjedova. Hrvatski narod bi trebalo poticati na povratak.

S tvrdnjom da Hrvati u Bosni ne žele živjeti tamo gdje nema hrvatske vlasti kardinal Puljić se ne slaže. Smatra da je to medijski odnosno politički izmanipulirano obzirom da 80% ljudi izgrađuje svoje mišljenje pod utjecajem medija. Doduše on priznaje da ima poteškoća u jednakopravnom životu, ali vjeruje da se za to Hrvati mogu sami izboriti. Mišljenja je da bi trebalo stvoriti jedan mehanizam koji bi zaštitio različitosti i omogućio da svi ljudi žive jednakopravno - ne zajedno, ali jedni pored drugih.

Kod kardinala Vinka Puljića

Objedovali smo u restoranu hrvatskog kulturnog društva Napredak, a potom smo išli

razgledati grad. U centru je živo, ulice su pune ljudi, u prvi tren sasvim normalna slika jednog većeg grada, ali kad malo bolje pogledate oko sebe svuda uokolo ćete vidjeti nemile tragove nedavnih ratnih zbivanja .

Krećemo i u sarajevska predgrađa. Posjetili smo franjevački samostan sv. Ante na Bistriku te razgledali općine Otes i Stup. Gledajući kojom silovitošću su razarane kuće u ovim općinama obuzeli su me osjećaji bijesa i tuge u isto vrijeme. 90% hrvatskih kuća je ovdje sasvim porušeno. Slične slike ponavljaju se na putu prema Nadžarićima gdje smo razgledali obnovljenu zgradu Franjevačke teologije.

Utorak, 3. lipnja 1997.

Krećemo za Zenicu i Travnik. U Zenici se susrećemo s predstavnicima općinskih vlasti, prisutni su i predstavnici lokalnoga tiska i televizije. Zenica danas broji 150 000 stanovnika isto kao i prije rata. Mnogi su napustili grad, ali isto toliko izbjeglica je došlo iz istočne Bosne. Prije rata u Zenici je živjelo 20 000 Hrvata, a danas ih živi još oko 10 000.

Nakon kraćeg izlaganja postavljamo pitanja, ali odgovor se često izbjegava, osjeća se izvjesna napetost. Skreće nam se pozornost da ne postavljamo politička pitanja te da se kao socijalni djelatnici držimo svoga područja. Nisam mogla a da se ne pitam, a što u Bosni nije političko pitanje ?

U 11 sati odlazimo u Hrvatski kulturni dom u Zenici. To je zgrada u kojoj su smještene sve hrvatske udruge: Caritas, Matica hrvatska, Hrvatsko kulturno društvo Napredak i HDZ. Fra Stipan Radić kaže nam da u Zenici postoji savršeno jedinstvo Hrvata i da sve hrvatske institucije jako dobro surađuju. Ipak nije im uspjelo spriječiti iseljavanje Hrvata iz Zenice. Žalosno je da prodaju svoje kuće u bescjenje i da se iseljavanje nastavlja. Hrvatsko pučanstvo se ovdje osjeća nesigurno jer ne zna kakvo će biti konačno političko rješenje Bosne.

U Zenici postoji i Katolički školski centar, jedan od pet koliko ih je poslije rata otvoreno u Vrhbosanskoj biskupiji. Tu se pohđa osnovna škola i gimnazija , a centar je otvoren

i za muslimansku djecu. To su elitne škole gdje se engleski jezik uči već od prvog razreda osnovne škole a njemački od petog razreda. Naravno da te škole mogu primiti samo dio učenika dok ostali idu u državnu školu čiji program je za Hrvate neprihvatljiv. Pravo rješenje bi stoga bilo da u državnim školama postoje dva školska programa: bošnjački i hrvatski. Na tomu se sada u Zenici intezivno radi.

Na kraju nam fra Stipan kaže da u Zenici vlada formalna demokracija, nije zabranjeno djelovanje hrvatskih udruga, ali vlasti odbijaju bilo kakvu suradnju. Smatra da ako se Hrvati ne budu vraćali u Zenicu, stanje će se za njih pogoršati. Zato bi bosanskohercegovački Hrvati trebali shvatiti da je Bosna njihova koliko i bošnjačka.

Naš put nastavlja se Lašvanskom dolinom prema Travniku. Prolazimo kroz Vitez i Novu Bilu. U Travniku nas dočekuje don Pavao Nikolić koji sam brine o preostalim 5000 Hrvata u Travniku. Stanje je ovdje usporedivo s onim u Zenici samo još je puno, puno gore. U ranim večernjim satima vraćamo se u Sarajevo.

Srijeda, 4. lipnja 1997.

Iz Sarajeva smo krenuli točno u 9 sati. Vozimo se zavojitom cestom i nakon otprilike jednog sata vožnje iza jednog velikog zavoja pojavljuje se Olovo, gradić smješten u kotlini, okružen strmim brežuljcima, a podno jednog strmog brijega dominira prekrasna kamena crkva Gospe olovske koja se ubraja u najstarija marijanska svetišta u Hrvata. Dobrodošlicu nam je zaželio fra Berislav od kojeg saznajemo da je Olovo dobilo ime po rudnicima olova i po trgovini olovom, te da je stanovništvo Olova sve do 16 st. bilo pretežno hrvatsko da bi u 18 - 19 st. katolici - Hrvati potpuno iščezli iz Olova i njegove okolice. Danas u Olovu živi samo 20 osoba hrvatske nacionalnosti. Iznenaduje me upornost ove male skupine Hrvata koji su odlučili opstati u ovoj sredini. Osnovani su i hrvatsko kulturno društvo koje je dobilo ime po fra Matiji Divkoviću ocu hrvatske

književnosti u Bosni, piscu koji je prvi svoja djela tiskao na hrvatskom jeziku.

Put nas dalje vodi vrlo lošom i zavojitom cestom uz rijeku Krivaju prema Varešu. Zaustavljamo se u maloj majdanskoj koloniji, seocu Očevije udaljenom svega 15 km od Vareša. Gotovo sve kovačnice ili "majdani", kako se to ovdje u Bosni kaže, su napušteni, radi samo još kovač Ivan koji je ujedno i jedini Hrvat koji je ostao u Očeviji. Razgledali smo staru kovačnicu u kojoj kao da je vrijeme stalo, sve se radi ručno i na vodeni pogon. Osim kovačkog umijeća Ivan se pokazao i kao vrstan domaćin kad nas je ugostio izvrsnim objedom pripremljenim ispod peke.

Nastavljamo put za Vareš, mali gradić u kotlini rječice Stavnje, okružen i stješnjen brdima i obroncima planine Zvijezda.

Fra Mate Topić nam priča da je Vareš prije rata bio zadnja hrvatska općina prema Drini i po mnogočemu najhrvatskiji kraj u Bosni, koji su nekad čak zvali "mali Rim", da vareške žene i danas nose crne marame u spomen posljednje bosanske kraljice Katarine Kosače, te da se u Varešu nalazi najstarija sačuvana katolička crkva u Bosni i Hercegovini, crkva sv. Mihovila Arkandela iz 1643. godine.

U jesen 1993. Vareš je doživio tragediju kad su Hrvati morali bježati pred ratnim opasnostima izazvanim muslimansko - hrvatskim sukobima. Hrvata kojih je u Varešu prije rata bilo oko 10000 ostalo je danas još svega 750 i to uglavnom staraca. Preko 1000 Varešana iselilo je u Drvar. Zbog muslimanskog fundamentalizma je općina Vareš pod embargom svjetske zajednice i zbog toga se u Varešu ništa ne gradi i ne obnavlja.

Nakon razgovora fra Mato nas vodi u staru crkvu sv. Mihovila koja potječe još iz turskog doba.. Nisam odmah shvatila da je to crkva, na prvi pogled doima se kao kakva starinska kamena kuća pokrivena borovim daščicama. Tek kad sam ušla kroz niska vrata postalo mi je jasno gdje se nalazim. Unutrašnjost crkvice je prelijepa, visoki drveni svod je skladno oslikan, a prekrasan stari drveni oltar krase

bogate rezbarije . Bila sam očarana i na trenutak sam otišla u neko davno prošlo vrijeme. U stvarnost su me vratile suze u očima jednog moga kolege, Varešanina. Vjerujem da je i on pomislio na bogatu hrvatsku prošlost Vareša, da je pomislio na svoje pradjedove koji su se nekad ovdje molili, na svoje ognjište koje se je uspjelo održati sve do ovoga rata i postao duboko svjestan da je to drevno ognjište sad nedavno možda izgubio zauvijek.

Četvrtak, 5. lipnja 1997.

Četvrtak, posljednji dan putovanja. Bilo mi je teško ustati. Polazimo već u 5 sati ujutro, a jučer smo se uz pjesmu oprostali od fra Mirka i njegovih župljana sve do 3 sata ujutro. Dugo ću pamtitu tu oproštajnu večer, punu topline i srdačnosti za koju smo željeli da što duže traje. Iz Sarajeva putujemo preko Tuzle i srpskog koridora za Orašje. Stižemo na "granični prijelaz" Arizona koji je ime dobio po Amerikancima koji su ovdje na slobodnom prostoru uredili sastajalište s ciljem zbližavanja entiteta. Tu se odvija živa trgovina. Prodajni štandovi nude vam raznu robu sumnjivog porijekla, kopirane kasete hrvatskih, srpskih i bošnjačkih pjevača, cigarete pod lažnim imenom. Naći ćete tu i mnoštvo automobila s carinskim tablicama, najčešće njemačkim.

Žurimo dalje , u Orašju se u 10 sati sastajemo sa županom mr. Pavom Kobašem i članovima poglavarstva posavske županije. Župan nam govori kako zbog nepravednog Daytonskog sporazuma, gdje se Srbima daje pola Bosne i Hercegovine, a Hrvate trpa u isti koš s muslimanima, dvije trećine Hrvata bosanske Posavine ne mogu živjeti u svom zavičaju. Dodijeljen je Srbima po nekoj nedokučivoj logici. Zato se Daytonski sporazum mora u nekim dijelovima preinačiti i posavski Hrvati će na tome ustrajati ! Pokazuje nam na zemljovidu crtu razgraničenja koja čista hrvatska sela (i dan danas pod hrvatskom kontrolom !) cijepa na pola iako tamo ne stanuje ni pola Srbina ! A kao vrlo loša šala zvuči odluka međunarodne zajednice da ta

sela stavi pod embargo jer su napola u tzv. Republici Srpskoj ! Poslije razgovora obilazimo Domaljevac, Lepnicu, Vidovice, Kopanice, Janjiće, Oštru Luku, Grebnice, Kostreč i Tolisu sve posavska sela koja su se nalazila na prvoj liniji bojišnice i koja su jako stradala. I iz ovih sela kao i iz mnogih drugih mjesta koje smo vidjeli u Bosni i Hercegovini ovaj je rat natjerao mnoge stanovnike u izbjeglištvo, a kuće su im opljačkane, opustošene, spaljene i porušene.

Bosanska Posavina je zadnja postaja našeg puta kroz Bosnu i Hercegovinu i opet jedno potresno svjedočanstvo o grčevitoj borbi Hrvata za opstanak u svojoj zemlji koju im danas drugi osporavaju uz blagoslov dvolične međunarodne zajednice utjelovljene takvim predstavnicima kao nekakav Carl Bildt. Razmišljam o mnogim susretima s Hrvatima punih lijepih trenutaka ali i često pomućenih vječno prisutnom brigom kako preživjeti i kako napredovati. Hrvati u B i H su nažalost nejedinstveni. Sukobljavaju se tu dva pogleda, dva različita pristupa. Prvi ističe povijesno svakako nedvojbenu činjenicu da je cijela Bosna i Hercegovina zemlja hrvatskoga naroda

uz ostale narode, nužno vjeruje u suživot, ali opasno zanemaruje itekako prisutnu opasnost iseljavanja i marginalizacije Hrvata. Drugi želi hrvatske dijelove Bosne i Hercegovine jasno odrediti i zasniva se na teško obranjenim hrvatskim krajevima, ali se odriče onih izgubljenih u srednjoj Bosni i Posavini. Još mi odjekuju riječi našeg vozača Ilije: "Dugo smo čekali Hrvatsku Državu i Bogu hvala dočekali. Kad-tad pripojit ćemo se matici, pa ako ne mi onda će naša djeca!" No sjećam se i suza mog kolege varešanina kome Bosna još uvijek predstavlja hrvatski zavičaj. Teško mi je svrstati se, nemam ni pravo na to, jer nisam izravno pogođena, ali osjećam da najviše griješe oni koji rješenje dvojbe traže u napuštanju Bosne. Obuzima me tjeskoba kad pomislim koliko Hrvati u Bosni i Hercegovini još mogu dobiti, ali još više izgubiti.

Ništa još u Bosni i Hercegovini nije riješeno, ništa osim mira. Lonac je to koji još uvijek vrije.

Biserka Andrijević

Caritas-ovi socijalni djelatnici pred mostarskom katedralom

Zlatno odličje za gospođu dr. Mariju Orlović

17. lipnja 1997. godine je gospođi dr. Mariji Orlović dodjeljeno zlatno odličje grada Wiesbadena za njen dvanaestgodišnji politički rad u Skupštini grada.

Gospođa dr. Orlović se time ujedno oprašta od političkog rada.
Mi joj čestitamo i želimo nadalje puno uspjeha u privatnom i poslovnom životu.

DIE LANDESHAUPTSTADT WIESBADEN

VERLEIHT

FRAU

DR. MARIJA ORLOVIC

IN ANERKENNUNG

DER VERDIENSTVOLLEN

EHRENAMTLICHEN TÄTIGKEIT

ZUM WOHL DER

LANDESHAUPTSTADT WIESBADEN DIE

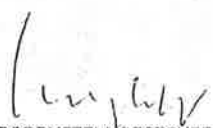
BÜRGERMEDAILLE

IN

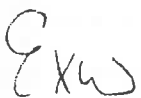
GOLD

WIESBADEN, DEN 17. JUNI 1997

FÜR DIE STADTVERORDNETENVERSAMMLUNG

STADTVERORDNETENVORSTEHER

FÜR DEN MAGISTRAT

OBERBÜRGERMEISTER

NEDJELJNO POSLIJEPODNE NA IZLETIŠTU "PLATTE"

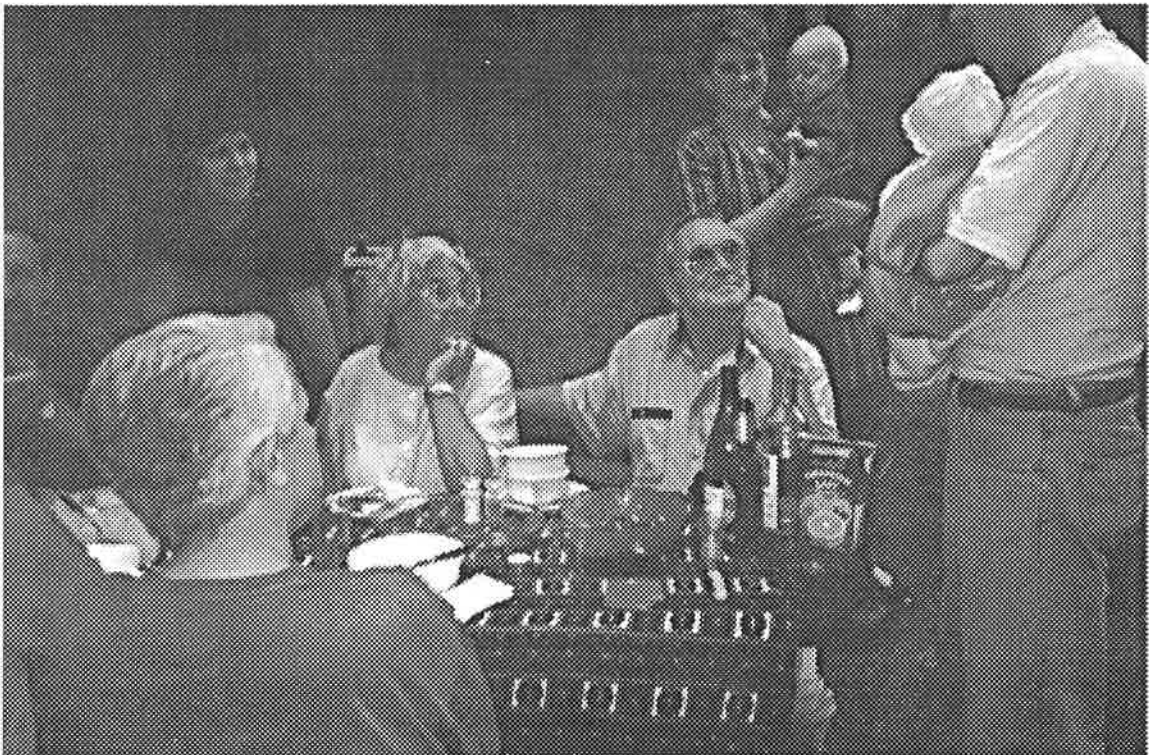
Jednom godišnje, u ljetnim mjesecima, Hrvatska kulturna zajednica Wiesbaden priređuje susret za svoje članove i prijatelje pod vedrim nebom, u šumi, na svježem zraku. O programu ne treba brinuti, pripreme su razmjerno lake, ali susret ipak ima posebnu draž. Radi se naravno o poslijepodnevu na izletištu "Platte", gdje se susreti uz roštilj i dobra hrvatska vina održavaju sad već četvrtu godinu. I ove nedjelje, 29. lipnja, 1997. odazvala se pozivu povećá grupa iako uzrečica "pod vedrim nebom" nije odgovarala pro hladnom i oblačnom vremenu. Zastupljena su bila tri naraštaja počevši od onih najmlađih: tromjesečne Laure i sedmomjesečne Ive, koje su svojom dječjom živosti privlačile mnogo naše pažnje. Pro hladno vrijeme nikom nije smetalo. Jedni su se zagrijavali pripremajući vatru, drugi su zabavljali Ivu i Lauru (i one njih!) a

najveći dio je pritekao najdjelotvornijem sredstvu - čašici domaće rakije. Kad se žar pošteno zažario, nastojali su muškarci dokazati kako i oni znaju "kuhati", ali povremeni nadzor supruga nije bio na odmet.

Kad smo se okupili za objed, činile su nam se drvene klupe i stolovi vrlo udobnim, svjež zrak nam je otvorio tek, a društvo i šala su stvorili dobro raspoloženje. Poslije objeda prešli smo u brvnaru, koju je preostali žar još uvijek grijao. Uz kolače i novu bocu vina započeli smo pjesmom. Redale su se melodije iz svih hrvatskih krajeva da bi nakon dužeg nagovaranja zaorila i hercegovačka ganga.

Nikome se nije žurilo kući. Uz pjesmu i priču ostali smo na "Platte" sve do večeri.

(IvAn)

Veselo raspoloženje na izletištu "Platte"

VUKOVARU

Molitva za moj grad

Gospode dobri, za moj grad te molim.
Za grad bez ptica, drveća i gnijezda.
Za grad što ranjen kraj Dunava leži
a bol mu nijema diže se do zvijezda.

U mom je gradu proljeće. Bez cvijeća.
Mjesto njeg miris paljevine vlada.
Ne čuješ kosa ni pjesmu slavuja.
Ruševnim gradom tek se sova glasa.

Od našeg doma fasada još stoji.
Raspeti, dođi ! Stupi na prag sveti !
Zloduha smrvi ! Život daj da provre !
Uskrisi grad nam ! Djetinjstva nek zlatna
u njem procvatu.

Vukovar neka sveti Bono čuva.
Filip i Jakov nek nad gradom bdiju.
Nek svi se dragi prognanici vrata
a mučenici nek u miru sniju.

Živjet nek uči naraštaje nove
Gospa od hrasta. Nek nam vida rane.
Nek branik bude protiv zmaja zloga
da bolja zora rodu našem svane.

† s. Mariangela Žigrić

Iz rajnsko-majnske regije

Suradnja HKZ Wiesbaden u regiji Rajna-Majna

AMAC Deutschland iz Frankfurta organizirao je različite tribine i susrete u Frankfurtu u dvorani Koral u Hrvatskom promocijskom centru, Offenbacher Landstr. 80, Frankfurt. U nekim susretima su sudjelovali i predstavnici HKZ Wiesbaden. Susreti u Frankfurtu su održavani pod pokroviteljstvom Hrvatskog svjetskog kongresa u okviru regionalne pripadnosti toj svehrvatskoj udruzi. HSK može biti spona među nama samo ako mi to hoćemo. Istina jest da poticaji za takvu suradnju trebaju doći od nas samih.

Jedan od sastanaka održan je 7. ožujka 1997. Sastanak je protekao u ugodnoj atmosferi i konstruktivnom razgovoru. Izražena je potreba boljeg komuniciranja među udrugama kako bi se spriječilo priređivanje više priredaba istoga dana. Tom prilikom je zaključeno sljedeće:

1. "Hrvatski promocijski centar" i gospodin Štriga (tel: 069/613615, fax: 069/625628) stoje na raspolaganju udrugama za razmjenu informacija.
2. Prisutna društva podržavaju i sudjeluju u organizaciji Dana državnosti 30. 5. 1997. u Frankfurtu
3. Podržava se održavanje organizacije "Hrvatskog dana" u Grüneburgparku u Frankfurtu. Koordinator pripreme ovog dana je konzul Kus.
4. Prisutne udruge će se angažirati u organizaciji trećeg po redu koncerta u Alte Oper kako bi to postala tradicionalna priredba hrvatske kulture.
5. AMAC će na jesen povodom održavanja sajma knjiga u Frankfurtu održati tribinu s prisutnim književnicima i izdavačima. Društva će o tome obavijestiti svoje članove.

Na sastanku u istim prostorijama ali s manje sudionika 18. 4. 1997. raspravljalo se ponovno o proslavi dana državnosti u Frankfurtu. Proslava toga dana jest u ovoj regiji centralna, ali proslavu Dana državnosti organiziraju i ostali centri u regiji u druge dane. O tome su pojedini predstavnici (Wiesbaden, Rüsselsheim) izvijestili.

Prisutni su bili obaviješteni da će se u organizaciji AMAC-a 20. 6. 1997. u 19:00 sati u Coralu održati tribina na temu "Vladimir Prelog, hrvatski nobelovac". Referent će biti prof. dr. Peter-Katalinić.

Nadalje su nazočni obaviješteni, da se u Frankfurtu od 1. - 5. listopada 1997. održavaju dani hrvatskog filma. Tu unformaciju rado prosljeđujemo. Pojediniosti za sada nama nisu poznate, ali ako se obratite konzulatu, tada ćete sigurno dobiti pouzdane obavijesti.

Posjetite Schützenhaus,
restaurant u šumi s ljetnom terasom.
Nudimo hrvatska i njemačka jela.

Otvoreno:

Od utorka do petka 17 - 23:30 sati

Subotom 14 - 23:30 sati

Nedjeljom 10 - 14:30 sati

17 - 23:30 sati

Srdačno Vas očekuje
Rajko Trnovšek sa svojim osobljem.

Restaurant
Schützenhaus

Inh. Rajko Trnovšek

Waldstraße 22
65527 Niedernhausen-Königshofen

Telefon 06127/7370

Auto-Tel.:0171/4706148

Montag Ruhetag

U neposrednoj
blizini Majne,
na ljetnoj terasi
restauranta
"Zum Feuerstein",
u ugodnom ozračju
ugostiti će Vas
obitelj Miličić.
Služe se hrvatska i
internacionalna jela.

Restaurant
"Zum Feuerstein"

Inh. Familie Milicic

Hauptstraße 92
55246 Mainz-Kostheim
Telefon 06134-64142

Öffnungszeiten:
Täglich 11.30 Uhr-14.00 Uhr
und 17.30 Uhr - 24.00 Uhr
Donnerstag Ruhetag

Film- & videoproduktion

nudi:

Online montazu videa, tona, texta itd.
takoder produciranje reklame,
industrijskih i privatnih filmova
u broadcast kvaliteti.

Prugovecki Nenad

tel./fax: 06732-64596

RAD U RADNIM SKUPINAMA

Folklorna skupina

Na poticaj gospođe Marije Crnčić Hrvatska kulturna zajednica osnovala je folklornu skupinu. Skupina je počela djelovati od lipnja ove godine, a okuplja mlade i odrasle, pa i one koji možda misle da nemaju dovoljno dara, a vole pjesmu i ples.

Za sada su članice grupe samo žene što nikako ne znači da grupa nije otvorena i za muškarce. Baš naprotiv, muškarci su poželjni i dobro došli !

Sudionici folklorne skupine su: Marija Crnčić, Marija Vrdoljak, Iva Žigrić, Smiljka Sklenar, Danica Tropšek, Katica Babaja, Stana Kovčo i Jela Bojkić. Voditeljica je Gabrijela Fijala.

Vježba se i pleše svakog petka, u 20. 30 sati, u prostorijama Hrvatske katoličke misije, u Waldstrasse 95.

Ima još slobodnih mjesta. Hrvatice i Hrvati javite se !

Obavijesti: Marija Crnčić, tel. 06122 - 16940 ili Biserka Andrijević, tel. 0611 - 174148

Kuglanje za članove HKZ-a

I ovoga puta je pokretač za osnivanje jedne skupine bila žena , gospođa Ana Štambuk. Mogli bismo pomisliti da su žene glavna pokretačka snaga unutar Hrvatske kulturne zajednice što je vjerojatno i djelomično točno. Time ne bismo željeli povrijediti naš dragi jači spol ali željeli bi ih potaknuti na malo više inicijative i stvaralaštva. Nešto malo smo i uspjeli obzirom da se ova skupina u odnosu na folklornu može pohvaliti i muškim sudionicima.

Naši dični kuglači su: Katarina Ott, Marinko Bodrožić, Marijan Batinić, Ana i Juraj Štambuk, Tanja i dr. Zlatko Fadljević i Smiljka Sklenar. Oni se sastaju svake treće subote u mjesecu, u kuglani Katoličke zajednice Maria Hilf, Platter Str. 5.

Dođite i Vi ukoliko želite provesti par lijepih trenutaka u ugodnom i veselom društvu!

Obavijesti: Biserka Andrijević, tel. 0611 - 174148

SVEČANO OTVORENJE

Poslanstvo Republike Hrvatske u Frankfurtu preselilo u nove prostorije

U subotu, 12. srpnja, 1977. svečano su otvorene nove prostorije Hrvatskog poslanstva u Frankfurtu na Majni. Svečanosti je prisustvovao izaslanik Ministarstva vanjskih poslova Republike Hrvatske, gosp. Hidajet Bišćević i veleposlanik Republike Hrvatske u Njemačkoj, prof. dr. Zoran Jašić, a bili su pozvani predstavnici Magistrata grada Frankfurta, predstavnici hrvatskih udruga, socijalnih služba i misija rajnsko-majnske oblasti, pa tako i predsjednica Hrvatske kulturne zajednice Wiesbaden, Biserka Andrijević. Nazočne je prvo pozdravio generalni poslanik svima nam iz mnogih susreta poznati gosp. Zdenko Karakaš. U svom govoru je istaknuo važnost Rajnsko-Majnske oblasti i bogatu suradnju s Hrvatskom što se najbolje očituje u preseljenju poslanstva u ove nove prostorije, koje su ne samo puno prostranije nego i svojim vrlo lijepim unutarnjim uređenjem dostojno predstavljaju našu domovinu. Gosp. Hidajet Bišćević je govorio o stalnom usponu i proširenju hrvatsko-njemačkih odnosa, a osvrnuo se i na vrlo uspješnu izgradnju hrvatske diplomatske službe koja je u samo nekoliko godina dostigla vrlo visok nivo. Pater Bernard Dukić iz Naddušobrižničkog ureda u Frankfurtu zaključio je čin svečanog otvorenja blagoslovivši nove prostorije i zaželjevši uspjeh i sreću u budućem radu poslanstva kao i osobnu sreću svim njegovim posjetiocima i suradnicima. Molitvi Patra Dukića pridružili su se svi nazočni.

Svakako treba spomenuti da su svečanost uljepšali članovi grupe Feral koji su svojim pjevanjem i izborom lijepih hrvatskih melodija uspjeli u zajedničkoj pjesmi združiti sve nazočne.

Drugi, neslužbeni dio svečanosti je uz vrlo ukusan i za oko jako privlačan domjenak, uz razgledanje prostorija i susrete s mnogim prijateljima, te uz već spomenutu pjesmu potrajao još do kasne večeri. (IvAn)

Nova adresa Generalnog poslanstva Republike Hrvatske u Frankfurtu na Majni:

Generalkonsulat der Republik Kroatien
Am Weingarten 25, 60487 Frankfurt/M

Telefonski brojevi :

Obavijesti 069-7071005

Konzularna služba 069-7071007, 8, 9

Gospodarstvo 069-7071014

Kultura i školstvo 069-7071015

Ured Generalnog konzula 069-7071012

Telefaks 069-7071011

IZBORI ZA VIJEĆE STRANACA

Izbori za Vijeće stranaca grada Wiesbadena održat će se u nedjelju 09. studenoga 1997.

Vijeće stranaca je savjetodavno tijelo Gradske skupštine i Magistrata grada Wiesbadena.

Ove godine Vijeće stranaca grada Wiesbadena slavi 25. obljetnicu postojanja i najstarije je demokratski birano Vijeće stranaca ne samo u Hessenu već i u cijeloj Njemačkoj. Primjer Wiesbadena slijedili su i drugi gradovi u Hessenu, tako da danas u toj pokrajini postoji oko 140 demokratski biranih Vijeća stranaca.

1992. godine u komunalni ustavni zakon pokrajine Hessen (HGO) unijeta je odredba, da svi gradovi u Hessenu, koji imaju najmanje 1000 stranih građana moraju na slobodnim tajnim izborima izabrati svoje Vijeće stranaca.

Sljedeći izbori za Vijeće stranaca održati će se u nedjelju, 9. studenoga ove godine. Bira se 31 član. Kandidirati se mogu oni strani građani koji u trenutku izbora imaju prebivalište na području grada Wiesbadena i tu borave najmanje 6 mjeseci, a isto tako i njemački građani koji uz njemačko posjeduju još i neko drugo strano državljanstvo.

Liste s popisom kandidata moraju se pismenim putem predati najkasnije do 6. listopada 1997. godine na adresu:

**Landeshauptstadt Wiesbaden
Amt für Wahlen, Statistik und Stadtforschung
Herr Wolf, Zimmer 306
Wilhelmstr. 32
65183 Wiesbaden**

Zadnje četiri godine hrvatski predstavnici s pravom glasa u Vijeću stranaca bili su gospođa Mira Damjanović i gospodin Ivan Milek.

Razmišljajmo već sada o našim kandidatima za sljedeće četiri godine. O konačnom izboru odlučit ćemo na skupštini Hrvata iz Wiesbadena u jesen, sazvanoj samo u tu svrhu, a koju će zajednički prirediti sve hrvatske udruge u Wiesbadenu.

OBAVIJESTI

1. - Ljetni fest SPD-a Wiesbaden -

13. rujna 1997., Alter Friedhof, Wiesbaden; štand i program.

2. - Međunarodni ljetni fest grada Wiesbadena -

28. rujna 1997., od 12 do 21 sat, Marktplatz, Wiesbaden; štandovi i kulturni program

3. - Multikulturalni tjedan u Wiesbadenu -

Od 28. rujna do 4. listopada 1997., program priredaba se može dobiti u Gradskoj vijećnici.

Otvorenje u subotu, 28. listopada 1997., u 12 sati, u Gradskoj vijećnici.

4. - Koncertna večer - Hrid Matić, tenor i Dalibor Paulik, glasovir -

4. listopada 1997. u 19 sati, Gradska vijećnica - svečana dvorana, Wiesbaden. Prvak HNK iz Zagreba, Hrid Matić pjeva pjesme i arije poznatih svjetskih i hrvatskih skladatelja te hrvatske narodne pjesme i talijanske kancone. Na glasoviru ga prati Dalibor Paulik, skladatelj i pijanist.

5. - Izbori za Vijeće stranaca grada Wiesbadena -

9. studenoga 1997. Izborna mjesta biti će otvorena na području cijeloga grada. O glasovanju za Hrvatsku listu biti ćete pravovremeno obavješteni.

6. - Folklorna skupina HKZ-a Wiesbaden -

Svaki petak u 20:30 sati, u prostorijama Hrvatske župe, Waldstr. 95, Wiesbaden.

7. - Kuglanje -

Svake treće subote u mjesecu, Kuglana katoličke zajednice Maria Hilf, Platter Str. 5., Wiesbaden.

8. - Radni sastanci predsjedništva i članova HKZ-a Wiesbaden e.V. -

18. srpnja., 12. rujna. i 17. listopada 1997. u 19 sati, Friedrichstr. 24/I, Wiesbaden. Sastanci su otvoreni za sve članove i prijatelje HKZ-a.

9. - Hrvatski Božić -

13. prosinca 1997. u 19 sati, Maria Hilf, Platter Str. 5, Wiesbaden.

Velika tradicionalna predbožićna večer Hrvatske kulturne zajednice Wiesbaden.

HRVATSKA VOJNA GLASILA

HRVATSKI VOJNIK

STRUČNI VOJNI ČASOPIS

VELEBIT

GLASILO MINISTARSTVA OBRANE REPUBLIKE HRVATSKE

HRVATSKA VOJNA GLASILA

Naručujem godišnju pretplatu za:

- službeno glasilo **MORH-a**, tjednik **"Velebit"**
- stručni časopis, mjesečnik **"Hrvatski vojnik"**
- zajedničku pretplatu

ZEMLJA		"Hrvatski vojnik"	"Velebit"	zajednička
HRVATSKA	KN	210	195	385
NJEMAČKA	DEM	95	100	185
AUSTRIJA	ATS	600	700	1.235
SLOVENIJA	SIT	6.800	8.250	14.300
ŠVICARSKA	CHF	70	82	145
FRANCUSKA	FRF	300	350	615
NIZOZEMSKA	NLG	95	112	195
ŠVEDSKA	SEK	430	500	890
BELGIJA	BEF	1.800	2.100	3.700
ITALIJA	ITL	99.000	120.000	208.000
NORVEŠKA	NOK	380	450	790
DANSKA	DKK	320	400	685
V.BRITANIJA	GBP	38 (zrak. 62)	45 (zrak. 75)	79 (zrak. 135)
SAD	USD	69 (" 118)	72 (" 137)	134 (" 255)
KANADA	CAD	95 (" 160)	100 (" 190)	185 (" 350)
AUSTRALIJA	AUD	95 (" 190)	100 (" 220)	185 (" 410)

Za zemlje gdje je navedena mogućnost zrakoplovom; zrakoplovom..... običnim putem.....

PRETPLATNIČKI KUPON

Ako plaćate kreditnom karticom pošaljite dopisnicu sa ispunjenim podacima.
Diners Club Amer.Exp. Eurocard M.Card VISA

Broj kartice:

Vrijedi do:

Potpis:

Ime i prezime:

Naslov:

Adresa:

Brzoglas:

Ukoliko se želite pretplatiti na "Hrvatskog vojnika" ili "Velebit" ispunite i izrežite pretplatnički kupon te ga pošaljite na adresu: "HVG", Zvonimirova 12, 10000 Zagreb ili na dalekumnoživač (fax) 00385-1-4551 852. Nakon izvršenja uplate pošaljite presliku uplatnice ili ispunjeni ček na gore navedenu adresu.

Uplate za inozemstvo: na devizni račun poduzeća "Tisak" broj:

30101 - 620 - 16 - 2500 - 3281060 (za HVG)

kod Zagrebačke banke, poslovnice Frankfurt, Brönnner Str. 17.

VR-FOTOSATZ GMBH

Inh. V. Vuletic

Offset/Schnelldruck

Kopien A4 bis A0

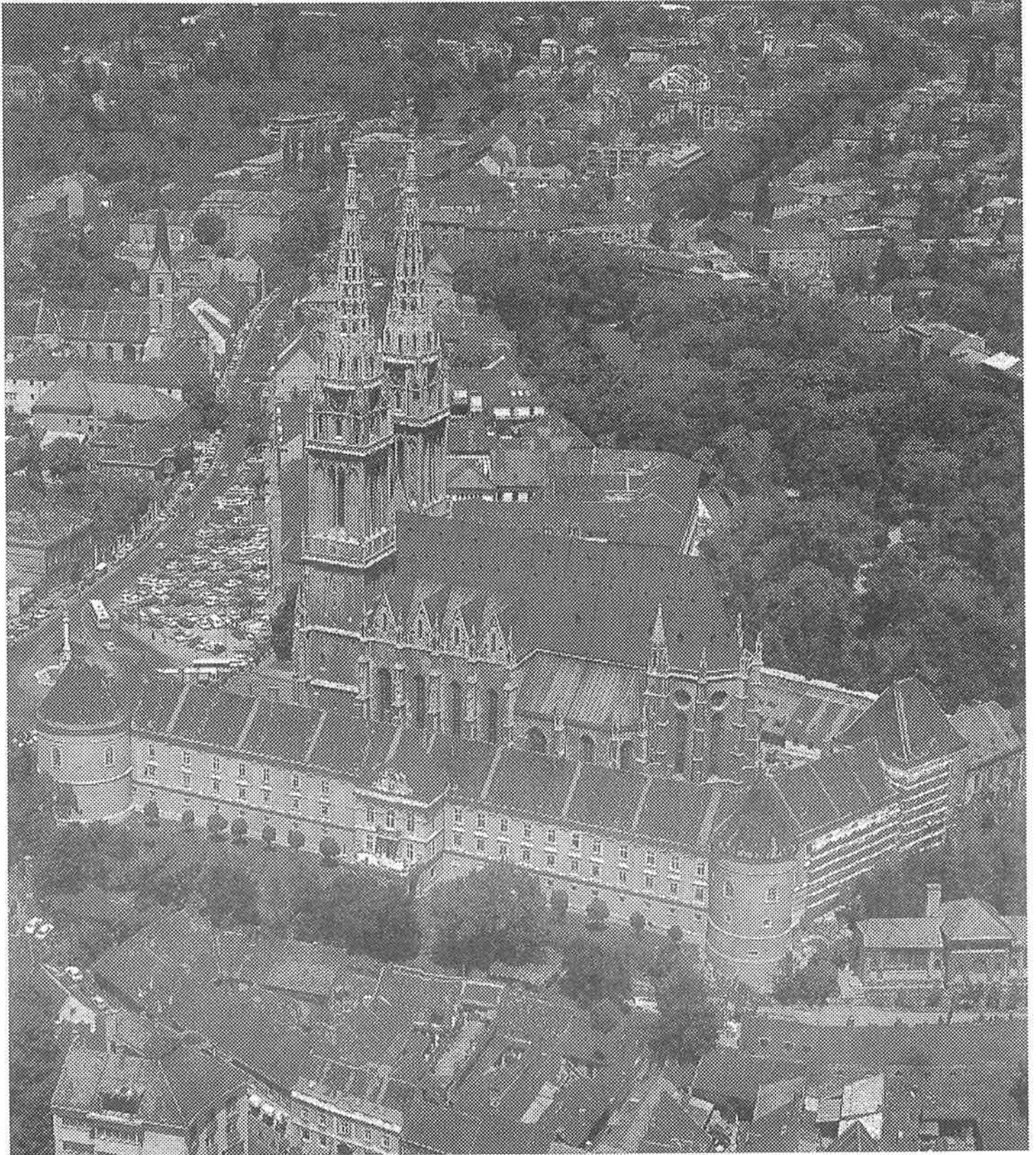
Farbkopien

Lichtpausen

Arnoldshainer Str. 10, Frankfurt/M.

Tel. 069 / 7 89 27 99

Fax 069 / 7 89 40 45

Zagreb:
Dom und Sitz des Zagreber Erzbischofs.